

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine ne odgovarjamo.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domaći oglasi itd. se računajo po pogobu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Proti privilegiju!

III.

Izborna je apostrofa v V. točki resolucije »Avstrijskega narodnostnega kluba«, da si nikdo ne sme prisvajati pravice sodnika v stvari, ki se tiče njega lastnega interesa. Kdor je interesiran, ta ne more objektivno soditi! Absurdno je torej, ako si Nemci arogirajo pravico, biti sodniki v narodnem prepiru, ki vihira v Avstriji že desetletja, ki pretresa temelje države in ki si je tako osvojil duhove, da pred njim izginjajo politična, socialna in gospodarska vprašanja, ki zjedinja v vrste ljudi najrazličnejega političnega mišljenja in ki je tudi ključ, po katerem se razvrščajo skupine v avstrijskem parlamentu.

Povsem krivo je domnevanje, da sedanji boj v Avstriji je le boj za jezikovno vprašanje, da je to le jezikovni spor! Ne, to je gigantski boj za bodočnost te države, boj ob vprašanju, ali naj Avstrija ostane država nasilne germanizacije, država okostenelega centralizma, država hegemonije na jedri, in robstva na drugi strani, država, v kateri naj se duševne sile narodov tišče v sponah, država upravljana po diktatu iz Berolina, država, orodje v rokah velikih načrtov velikomemskih, ali pa naj postane država povrnitva svoji veliki zgodovinski nalogi, država suverena in samostojna na vse strani ter ustrezajoča oni nalogi, ki jej pripada kakor sreči Evrope, država, ki naj po modri in pravični uredbi omogočuje, da se v njej v blagor Evrope mirno stikajo trije svetovi in tri kulture: slovanska, germanska in romanska, država, v kateri ne bo ni hegemonov ni helotov, v kateri bo sleherni državljani nahajali varno zavetišče, vidé, da nikdo ne živi nad njim in da more kakor enakopraven člen živeti — poleg drugih!

Borba torej, ki se bije sedaj v Avstriji in ki proizvaja akutno krizo, je zadnja odločilna faza v gigantskem boju za veliko načelo, po katerem naj bo ta država živela v bodočnosti.

Liberalni in nacionalni Nemci so za državno nasilja in hegemonije, njim nasprotni tabor je za državno enakopravnost, svobodo in bratskega življenja. Kdor meni, da Nemci, hoteči usiliti državi svoj nemški »državni« ali

»posredovalni« jezik — beseda je druga, ali stvar je vedno ista — mislijo le na razširjanje veljave svojemu jeziku, ta se temeljito moti; glavni namen je marveč ta, da potom razširjenja veljave nemškemu jeziku nemška manjšina razširi in utrdi svojo politično moč in da si večino prebivalstva usuznji za vse čase. Jezik je torej za Nemce v prvi vrsti vodilna žica, ki naj bi jim dovajala politično moč; borba za jezik je torej španjska stena, za katero se vrši borba za politično nadvladje, za nemško hegemonijo v državi.

Tako si treba tolmačiti sedanje borbe v Avstriji, vzlasti borbo Nemcev za uzakonjenje nemščine kakor državnega jezika!! Tu gre za veliko stvar, tu gre slovanskim narodom za njih individualnost za njih narodno in politično ekzistenco, za vse njih stališče v tej državi! Naravnost drzna, absurda in nedoumna je torej zahteva, naj bi Slovani pustili Nemcem, ki so prepirajoča se stranka, katero goni brezprimerna pohlepnost, da bi oni odločali, kako naj bi se rešilo jezikovno vprašanje, in da bi oni sodili, kaj prija koristim države in nje narodov?!!

Resolucija »Avstrijskega narodnostnega kluba« pa ima na dalje povsem prav, ko tudi vladi odreka pravico odločati v tem sporu. Dosedanje vlade vsaj — jedne bolj odkrito, druge bolj prikrito — so prihajale nasproti zahtevi Nemcev po uzakonjenju nemščine kakor državnega jezika. In mi smo uverjeni, da bi se tudi sedanja vlada na ves glas in navdušeno izrekla za to zahtevo Nemcev, ako bi se ne bala, ako ne bi vedela, da bi s tem povzročila notranji vihar, kakoršnjega morda še ni bilo, in ako bi se ne bala odgovornosti, ki bi si jo nakopala z odkritim nastopom za nemško zahtevo. Fakt je torej, da je vlada na strani Nemcev, da je torej tudi ona soudeležena na interesu Nemcev. Kdor pa je soudeležen na pravdi, ta ne more biti ob jednem sodnik!

Zahteva Nemcev po uzakonjenju nemščine kakor posredovalnega ali državnega jezika je pa kaj temeljito dovedena ad absurdum v VI. točki resolucije »Avstrijskega narodnostnega kluba« na Dunaju. O tem pa prihodaj.

— E, verujem, da vam je koperski doktor pravil tako. Ali to so le besede. A vi morate gledati tudi na dejanja in ne samo na besede. Poglejte: takrat, ko so volitve, prihaja oni doktor k vam in obljublja zlate gradove. Ko so pa volitve pri kraju, so pozabljene vse prejšnje obljube. Kdaj so že govorili, da vam naredé te in one ceste, mostove, a naredili niso še nič in dali še nič. Vi nimate ni cest, ni mostov, ni šol. Kaj vam pomaga tisto vaše: da hočete »po starem«? Dandanes so nastopili novi časi in ni smeti govoriti: č: je živel moj oče tako in živim jaz, bodo že živeli tudi moji otroci! Od vas se je zahtevalo malo, od vaših otrok se bo zahtevalo več. Zato pa moramo gledati, da dobimo šole, da onih, ki pridejo za nami, laška gospoda ne bo mogla tako voditi za nos, kakor je vodila naše prednike in vodi dostikrat še nas. Laška gospoda pa nam ne dajo šol samo zato, da ostanemo večni tepeji in sužnji Lahov.

— Tako in enako je Matija svojega očeta navajal do spoznanja, dokler ni stari priznal nekega dne:

— Prav govoriš, Matija....

X.

Necega zimskega dneva — bilo je okoli novega leta — šli so v Koper Čičev Vanič, Santolov Matija in Menigov Tone. Šli so ka-

TRST 7. julija 1900.

Avstrija je v strašni nevarnosti!

Pod tem naslovom se bavi predvčerajšnji »Narod« z slučajem, ki je sila značilen za politiko avstrijskih državnikov. Piše namreč, kako strašno nevarno osebo so avstrijske oblasti zasledile v nekem potujočem Rusu, da so zahtevale od njega, da mora povsodi, kjer se ustavi, iti na policijo ali na deželno vlado ter tam osebno predložiti svoj potni list in to ne samo na meji, marveč tudi med potovanjem po notranjem državi same, kakor se to zahteva običajno le od politično nevarnih oseb.

In ta Rus ni bil nikdo drugi, nego učenjak na svetovnem glasu, mož, pred katerim celo nemški svet v spoštovanju klanja tilnik svoj, vseučiliški profesor v Petrogradu, Lamanski! In Lamanski ni le mož na svetovnem glasu, ni le evropska celebriteta, ampak je tudi mož, o katerem se niti ne sanja nikomur na svetu, da bi bil politični ali celo panslavistični agitator.... Tak mož je za avstrijske oblasti politični sumljiva oseba....

Lamanski je bil došel te dni v Ljubljano in tudi tu je moral stante pede — na policijo....! Iz ljubljanskega lista posnemamo, da se je Lamanski potožil, da se mu kaj tacega še ni pripetilo. Verujemo.

Za nas primorske Slované je ta dogodek še posebno zanimiv, ker nas vabi na primerjanje: kako so v Ljubljani oblasti vsprejele Lamanskega in kako drugače se je godilo tedaj, ko je pred kakim letom došel v Trst neki — Menotti Garibaldi! Ruski učenjak Lamanski, mož na svetovnem glasu kakor učenjak, mora na policijo iskazovat in opravičevati se: »generalu«-pustolovcu in notoriškemu političnemu agitatorju pa je zavod, ki od države vleče debele subvencije, dal celo parnik brezplačno na razpolago! In kako mu je občinstvo prirejalo hrupne ovacije in demonstracije, ne da bi bili na organih javne oblasti opazili kako nezadovoljstvo ali vznemirjenje radi teh dogodkov....! Ali paralelo treba črtati daje in misliti na eni strani, kako korektno in lojalno je bilo vsikdar postopanje ruske države; a na drugi strani treba pomisliti, kako se oni Italijani v Primorju, kateri jedini kaj tehtajo v političnem pogledu,

kor prijatelji — skupno, da bi se tudi skupno vrnili.

Ze v bližini Kopra so zagledali pred sabo, kako se neki gosposko oblečeni človek razgovarja s kmetom, ki je gonil svojega osla pred seboj.

Ko so naši znanci prišli blizu, se je oni gosposko oblečeni človek oddaljil od kmeta, s katerim je bil v živahnem razgovoru. Na ustnih mu je igral ironičen smehljaj....

Kmet z oslom pa je stal kakor bi nekaj premišljeval, praskaje se za ušesi.... Bil je to Lekin, katerega že poznamo iz naše povesti.

Naši znanci so ga pozdravili in potevga je nagovoril Vanič:

— No barbo, kaj pa se držite tako kisló, kakor bi bil po krivem prisegel?

— Hm, bojim se, da ne bodem mogel prodati osla....

— Tako? Kaj ga ni kupil oni gospod?

— Ne, ni ga kupil, rekel je, da je predrag.

— Koliko pa ste zahteval zanj?

— Deset goldinarjev.

— In oni gospod ni hotel dati 10 goldinarjev za vašega osla?

Ne! Ni hotel dati deset goldinarjev.

— Koliko pa je obljubil?

— Rekel je, da na Pomjansčini je dobiti oslov po pet goldinarjev kolikor se jih hoče....

žutijo »neodrešene« in kako so v tisočerihih zvezah z brati v sosednjem kraljestvu, od katerih pričakujejo »odrešeno«; kako oficielna Italija v svojih ciljih popolno soglašja z neoficielno Italijo, kako se plete tisoč niti med Rimom in našimi pokrajinami in kako je baš oni Menotti Garibaldi nositelj in širitelj ideje onega italijanskega odrešenja, katere ideja, ko bi bila uresničena, bi značila porušenje integritete monarhije Habsburgov, odrinjenje od morja in s tem nje abdikacijo kakor velevlast.... Spominjati se treba na dogodke leta 1849, na dogodke pri Villagošu, in potem vspešno na dogodke v letu 1859 in 1866. Spominjati se treba, kaj pomenja za nas razmerje do Rusije oziroma na bodočnost onih dežel, kjer si moramo iskati simpatij, ker je tam bodočnost naše trgovine in naše industrije, kamor moramo gravitirati že zbog geografskega položaja menarhije in ki je jedina smer, v kateri moremo širiti tudi sfero političnega vpliva! A vspešno moramo imeti pred očmi, česa nam je pričakovati od sednjega kraljestva italijanskega, moramo imeti pred očmi, da se težnje in stremjenja Italije morejo uresničiti le preko in čez interese Avstrije!!!

Ali dovolj bodi paralele! Saj nam že to, kar smo vspešno tu, kaže v bengalični luči — politiko avstrijskih državnikov, politiko, ki ima že toliko na vesti: vse ono, kar se je slednjič navrhovailo v sedanjo akutno krizo!

Z groba sv. Cirila. V »Obzoru« čitamo: Danes smo dobili iz Rima brzojavko, ki nam jo je poslal prijatelj in odlični hrvatski rodoljub o zelo važnem dogodku v večnem mestu, o glagoljski mašini na grobu slovanskega apostola sv. Cirila. V tej težki dobi borbe za našo glagoljico je to za nas pravi dogodek in obnem tolažba in nada, da se nam staro naše pravo ohrani tudi v domovini, kakor nam je bilo dovoljeno po dobroti sv. Stolice, da je vršimo na grobu Onega, od katerega nam prihaja. Brzojav se glasi:

Rim, 5. junija 1900.: Spomin na slovanskega apostola je bil danes dostojno proslavljen na njun praznik na grobu sv. Cirila z glagoljsko sv. mašo in lepo hrvatsko propovedjo. Temu svečanemu činu je prisostvo-

Naši znanci so se glasno zasmejali in Matija je rekel:

— Žalibog, da je oni govoril le resnico. Tone pa je vprašal:

— Kaj, ali niste razumeli, kaj je hotel oni gospod reči z onimi besedami?

Lekin je gledal in molčal.

Tone pa je pravil:

— Veste, barbo Lekin, oni gospod je hotel reči, da je dobiti na Pomjansčini, koliko se hoče takih ljudi, ki se o volitvah prodajajo po pet goldinarjev laški gospodi.

Matija pa je pristavil:

— In poizvedel sem, da ste tudi vi eden tistih, ki se prodajajo Lahom. Zdaj vam je oni laški gospod povedal, da ste še manj vredni, nego vaš osel. Povejte, ali boste še tako neumen, da boste držal z Lahii?

Lekin se je zopet popraskal za ušesi in molčal....

— No, kaj molčite, barbo Lekin? Povejte, hočete-li biti odslej Slovence ali ostanete Lah? Hočete-li hoditi z nami ali proti nam?

— Hm, jaz bi že držal za Slovence, pa bi bili gospodje hudi....

— Prijatelji so se zasmejali, a Vanič mu je dejal:

— Prosite Boga, da vam razvetli pamet, ker mi je ne moremo.

Prijatelji so odšli, pustivši Lekina samega z oslom.

(Pride še.)

PODLISTEK

17

Zvezda spoznanja.

Slika s Pomjansčine. — Piše: Slavoljub Podslapinskiy IX.

Minulo je par mesecev: okoli Santolovega srca se je začel tajati led in Matija je videl, da zamore nastopiti bolj naravnost s svojimi nameni. Jel je očetu pripovedovati o Slovencih v drugih deželah, pripovedoval je, kako oni ljubijo svoj narod in svoj jezik, pripovedoval je svojemu očetu o Slovanih sploh, govoril mu je o bodočnosti naroda našega, pripovedoval mu je, da le v sreči skupnega Slovanstva je bolja in srečnejša bodočnost Istre.

In ko je zaključeval taka in enaka pripovedovanja, pristavljaj je navadno:

— Ko bi vsi držali za svoj narod, bi že šlo, a drugače bomo trpeli vsi skupaj še nadalje.

Drugokrat je pripovedoval zopet Matija očetu svojemu o irredentističnih ciljih italijanske gospode.

Stari Santol je gledal začudeno svojega sina in menil:

— To sem že slišal od »kroatov«, kar mi ti praviš, pa doktor iz Kopra pravi, da to ni res. On pravi, da laški gospodje hočejo le dobro vsej Istri in da skrbijo za nas. Ko bi pa ukazovali »kroati«, bilo bi vse slabše za nas.

valo na stotine Hrvatov, med njimi tudi presvetli škof dubrovski.

Politični pregled.

TRST, 7. julija 1900.

K položaju. Nasveti za rešenje sedanje krize v Avstriji prihajajo še vedno od vseh strani. Jeden voditelj desnice v gosposki zbornici nasvetuje v »Poliki«: Ohranitev jedinstva in nerazdeljivosti monarhije pod dedno hišo vladarsko po pravu pragmatične sankcije; priznanje v letu 1867. utrjenega državnopravnega stališča Ogerske na jedni strani, na drugi strani pa priznanje državnopravnega stališča dežel češke krone in zgodovinske samoupravičenosti drugih kraljestev in dežel; jednakopravnost narodov, pravo samodoločbe vseh zakonito pripoznatih verskih zadrug, kakor tudi pravno varstvo narodnim manjšinam; poleg v pogodbi z Ogersko določenih skupnih stvari naj se pripoznajo še druge, glede katerih je potrebno in je želeli, da se razpravlja o njih skupno; upravo teh skupnih stvari je poveriti ministerstvu, ki bi jih moralo zastopati tudi v skupnem zastopu (drž. zboru); uprava družih javnih stvari, ki niso proglašene za skupne, naj bi se poverila deželni vladi, odgovorni deželni zborom.

Zaupniki moravskih Nemcev, ki so se bili zbrali te dni v Ostrovi, so se pa izrekli proti vsakemu nasilnemu rešenju krize. Svetovali so, naj bi se osnovalo nekako jezičkovno sodišče.

Maloruski »Galičani« pa meni: Avstrijski parlament je prišel na boben, pa ne samo v današnji njega obliki. In naj izide v kateri-koli obliki iz novih volitev, ostane vedno na bobnu, ker ta parlament je parlament privilegijev, sedanji Avstriji pa treba parlamenta narodov. Splošna jednaka in direktna volilna pravica ne ozdravi sicer Avstrije od vseh slabosti, je pa v sedanjih časih neizogiben pogoj državnega življenja v Avstriji. Ni dvomiti, da bi tako izvoljeni parlament prezidal triletno državno poslopje na podlagi federalizma ali pa narodne avtonomije.

Ljudsko štetje in narodnostni boj. Dunajski »Information« pišejo iz Prage, da povodom ljudskega štetja se tako poostri narodnostni boj v Avstriji, kakor še nikdar. Zlasti v nemških krajih in v mešanih, kjer imajo Nemci gospodarsko premoč, se treba pripraviti na take borbe, s katerimi v primeri so bile prejšnje le igrača. Zlasti v krajih, kjer se nemška manjšina bliža 20 odstotkom, bodo Nemci delali s takim terorizmom, ki bo presegal vse, kar se je dosedaj godilo v tem pogledu. Kar v masah hočejo Čehom odvedovati stanovanja, odpustiti češke delavce in bojkotirati one podjetnike, ki bi delavce pred ljudskim štetjem vzeli zopet na delo. Vprašanje, da-li ta akcija Nemcem prinese oni dobiček, katerega pričakujejo, je odvisno od tega, da-li bo dotična rubrika vpraševala po narodnosti, ali materinem jeziku, ali po občevalnem jeziku? Bržkone bo to poslednje, ker je Nemcem najugodnejše.

Marsikateri dober Čeh je prisiljen po terorizmu in po razmerah, da govori nemški, in ti življi bi bili zgubljeni za narod češki, ako bodo vpraševali po občevalnem in ne po materinem jeziku. Dopisnik v »Information« je jako radoveden, da-li se vlada odloči za to, da bo nepristranski vršila svoj pesel, ali pa bo zopet to pot vršila posel podajajoča Nemcem?

Mutatis mutandis, na mesto Čehov si mislimo Slovence in na mesto čeških okrajev si mislimo tržaško ozemlje, pa imamo sliko našega položaja, sliko namenov naših nasprotnikov in sliko bojev, ki nam jih bo prebiti. Rubrika »občevalnega jezika« je krivična in je past, v katero love slovenske duše, ali še usodnejše je za nas vprašanje: **kdo** vprašuje?! Tudi tu bodo napenjali vse sile, da bi Slovence ne dosegli 20 odstotkov, da-si nas je v resnici veliko več. Nedavno je rekel oficijozus v »Triester Zeitung«, govoré o sedanjí krizi, da v Avstriji more imeti vsaka narodnost varno zavetišče: jamstvo za svobodno razvoj in v obrambo narodne individualnosti! Da vidimo torej! Evo jej prilike, da se svojim postopanjem o ljudskem štetju, **vzlasti pa z določitvijo onega, ki naj bo vršil ta velevažni čin, dokaže tržaškim Slovincem, da tudi oni imajo varno zatočišče v tej državi!!**

Zgube Angležev v južni Afriki. Angleški vojni urad je izdal nov imenik o zgubah v južni Afriki. Skupno število znaša

do 9. junija 2055 častnikov in 33.255 mož, in sicer je mrtvih 2518 mož 235 častnikov, ranjenih 11.405 mož in 841 častnikov, zginilo je 614 mož in 73 častnikov, ujetih je 4758 mož in 200 častnikov, vsled bolezni je umrlo 3721 mož in 112 častnikov, ponesrečilo je 58 mož, domov so poslali invalidov, bolnikov in nesposobnih 11.171 mož in 604 častnike. K temu prihajajo še 40.000 mož, ki ležijo v bolnišnicah, kakih 1000 mož ujetih po 9. juniju, 800 mrtvecev in ranjenih v isti dobi ter 5000 civilnih dobrovoljcev, gonjačev, konjarjev itd., katerih ne računajo k vojakom; skupaj torej 81.045 mož.

Napadalec na princa Waleškega oproščen. V Bruslju so dovršili pravdo proti Sipidu, znanemu napadaleu na angleškega prestolonaslednika. Porotniki so potrdili vprašanje o krivdi, a zanikali vprašanje glede odgovornosti, češ, da Sipido ni bil pri pravi pameti, ko je izvršil napad. Vsled tega je sodišče izreklo osvobodilno razsodbo ter ga dalo nemudoma izpustiti iz zapora. Vendar ostane do svojega 21. leta vladi na razpolago. Tudi soobtožene Meerta, Peñchota in Mleirea so oprostili. Ko so proglasili razsodbo, je občinstvo burno pozdravljalo obtožence. Branitelje same je presenetil ta izid pravde. Javno menenje je zadovoljno z izidom.

Tržaške vesti.

Jutri nas kliče dolžnost ali v Rojan ali na Opčine. Društvo »Zarja« v Rojanu bi bilo rado odločilo svojo veselico, ali razmere so zdaj take, da vrlih tamošnjih rodoljubov čaka mnogo skrbi na drugo stran (o čemer ne moremo govoriti danes) in jim je veliko ležeče na tem, da absolvirajo to že napovedano slavnost. Zarje nočemo priporočati, ker ne treba. Prosimo le, kdor ne misli iti na Opčine, pa v »Narodni dom« v Barkovlje! Ako vsi storimo svojo dolžnost, zadovoljni bodo Rojanci in Openci. Saj nas je nekaj.

Glede slavnosti na Opčinah povdarjajo prireditelji:

»Ker sta tu spojena dva namena: a) da se našemu pevskemu društvu, ki je pravi stebel narodne stvari na Opčinah, nudi materialne in moralne podpore; in b) da se da materialne podpore zavarovalnici za govejo živino, kateri zavod je važen člen naše gospodarske organizacije, je pač opravičeno naše upanje, da ta dva namena zbereta dne 8. julija veliko število rojakov iz okolice in iz mesta. Bratje, podpirajmo se eden drugega, ako hočemo rešiti narodno in gospodarsko ekzistenco slovenskega naroda v mili nam tržaški okolici.«

Slednjič moramo še povdariti, da so bo slavnost v Barkovljah vršila **ob vsakem vremenu.**

Znani sladkozaviti kanonik je v svoji »Riereazione« objavil neko izjavo, v kateri nas obmeta z vsemi možnimi psovkami, ker smo konstatovali, da so on in njegovi somišljeniki verni politički padajoči tržaških Židov. —

No, no, no, le počasi, saj imate vi v svoji »Riereazione« baš krščenega Žida za odgovornega urednika, a resničnega Žida za administratorja.

V označenju tega sladko avitega, ki se sedaj dela tako nedolžnega, konstatujemo a) da je pred procesijo sv. Rešnjega Telesa vkrat prišel v cerkev sv. Jakoba, kjer je konfiriral z znanimi kapelani; b) da v svoji »Riereazine« ignorira znano pismo Koširjevo, da pa je najel svojega hlapca v »Amieu«, da zasramuje starčka, ki je osivel na delu za korist cerkve; c) da je bil nekdanji jako pokoren, dober, gladek kakor jegulja, vse dotlej, dokler ga ni pokojni biskup Glavina imenoval kanonikom. Sedaj pa, ker je na varnem, napada najhuje ono narodnost, katere sin je bil pokojni dobrotnik njegov in katere sin je tudi sedanji škof; in d) da je letel tudi na državno pravdnost, da bi tožil »Eidinost«. Ali ta sladkozaviti mož mora imeti tam jako dobrih prijateljev, ki mu res dobro hočejo in ki so mu postregli z najboljšim nasvetom — naj ne toži!

Gospod sladkozaviti! če hočete, bomo še nadaljevali z listo vaših slavnih del.

Pevske vaje. Odbor pevskega društva »Kolo« nas prosi objaviti, da bo pevska vaja za moški zbor v sredo dne 11. t. m. ob 8. in pol uri zvečer pod vodstvom g. pevovodje F. Pertota.

Ker se začne z novimi pesmami, so g. pevci naproseni, naj redno zahajajo k vjam in naj pridobe še novih moči. Kedaj se začne

poučevanje za mešani zbor, to se prijavi kasneje.

Poznano železno čelo v zadnjem »Avvenire« trdi s poznano mu nesramnostjo, da članka, podpisanega od bivšega predsednika bratovščine sv. Cirila in Metoda in duhovnika, ki je znanim reformatorjem tako temeljito pritisnil na čelo žig sramote in izdajstva na svojem lastnem svetem poklicu, ni pisal duhovnik in da smo oni članek mi podtaknili. Ker si ne upajo odgovarjati, pasumničijo!! In to naj bi bilo krščanski in katoliški?! Kako nesramno, kako drzno je to čelo, je pokazalo baš v tej notici. Zasramuje nas, češ, da mi napadamo njih anonimno, da si naši sotrudniki ne upajo z imeni na dan, oni pa da podpisujejo z imeni in priimki! A veste, kako je podpisan ravno ta napad? »Segue la firma«!! »Sledi podpis«. To torej ni anonimno!

Misijonarji vere usmiljenja hočejo biti, a ne poznajo niti čuta — človeškega! Ker se sladko zaviti v »Riereazione« ni upal napasti gospoda Koširja in je pogoltnil trdo lekejo, ki jo je dobil od poštenjaka-lajika, pa so oni v »Amieu« prevzeli posel, da brijejo norce iz »babbo Vincenzo«. Misijonarji vere ljubezni hočejo biti, a ne poznajo onega človeškega čuta: spoštuj starost!!

Hočejo učiti druge nauke Kristove, a sami ne poznajo niti čuta pijetete do mrtvih! Glasilo laških »krščanskih socialistov« »L'Avvenire« se kar peni v svoji steklini radi vesti, ki smo jo prinesli mi, da je namreč tudi par katoliških duhovnikov skazalo poslednjo čast pokojnemu župniku pravoslavne cerkve, pokojnemu Savatiju Kneževiču, možu, ki v svojem življenju ni storil nikomur nič žalega, ki je bil spoštovan od vseh in ki je imel zlok blage npravi svoje prijateljev tudi med katoliško duhovščino. Nedavno smo čitali v »Vaterlandu«, torej v najpoklicanejem glasilu katolikov avstrijskih, da se katoliška ljudska stranka ne more identificirati s cilji antisemitov zato, ker je naši cerkvi načelo: toleranca do vseh!

Pa čemu se razgrevamo?! Saj te ljudi, ki se sami bratijo in vežejo z Židi, torej z drugoverniki, ki ne spadajo v občno kristijanstva, kakor spadajo pravoslavni, ne jezi to, da so dotičniki skazali čast pravoslavnemu, ampak odločilno jim je le, da so spremili — Slovana in da na podlagi tega morejo nas, ki smo zabeležili ono vest dolžiti — panslavizma!! Denuncijant, tebi velja — izmeček iz naših ust!!

To pa to! Pišejo nam: Glasovito glasilu tukajšnjih »demokratov« se norčuje z našim slovenskim življenjem v sv. Jakobski okolici. Pripoveduje o velikanski razsvetljavi, ki je bila dne 4. t. m., na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda.

Vsega da je bilo razsvetljenih 6 ali 7 oken na stanovanju tam bivajočega panslavista — učitelja na slovenski šoli! Dalje se baha, da na tem, da ni bila razsvetljava bolj razširjena, treba vedeti hvalo vsem onim, ki so razširili med ljudstvom govorico, kakor da se od laške strani pobijejo vsa okna, na katerih se izpostavijo — sveče!

Kar se tiče tistega učitelja-»panslavista«, isti niti ni učitelj, ampak zasebni uradnik.

Kar se pa tiče razbijanja, moramo spregovoriti nekaj besed. Lahki se vedno bahajo, da smo mi barbari, da sprejemamo kulturo od njih, a Hortis je celó rekel, da je kamen — naše narodno orožje!!

Kakor se vidi sedaj, je ta stvar nekoliko drugačna! Hortis ne pozna dobro narodnega orožja ene in druge narodnosti, ker drugače bi ne bil trdil, kar se trdi ne da in ne bi bil zašel v navskrižje z glasilom »demokratov«, ki je priznalo sedaj, da je kamen laško orožje, katerega se kaj radi poslužujejo in katero je bilo baje tudi sedaj namenjeno za razbijanje slovenskih oken!

Mi Slovence imamo drugačno narodno orožje: to je naše sveto pravo, naše navdušenje za narodno svobodo in pa trda pest, katere se Lahki tako grozno boje!

Da ni bilo razsvetljave, ni krivo laško narodno orožje, kamen — ker se mi tudi tega ne bojimo —, ampak vse kaj drugega. Bodite pa gotovi, da v prihodnje popravimo, kar smo letos — zamudili!

Gledé napadov od vaše strani, ostajamo mi povsem mirni, vedé, da ste vi junaki le z jezikom! Mi četudi »barbari« (!) se sicer ne tempo radi, kar smo dokazali že o raznih demonstracijah po mestu in celó na galeriji mestne dvorane; ali ne daj Bog, da bi se vi

spozabili in začeli rabiti orožje, namenjeno za razbijanje slovenskih oken — potem bomo vedeli tudi mi, kaj nam je storiti!

Vi veste, da je nas tu toliko, da se ne strahimo javnih nastopov! Veste, da ste nas že nesramno žalili baš z razsvetljavo! Smo-li mi tedaj rabili — kamenje in razbijali vašo okna?!

Ne, mi smo trpeli in — molčali! Kakor smo storili mi »barbari«, tako storite vi, ko vam kaj ne bo ugajalo! In mir mej nami!!

Strašiti se pa ne damo od nikogar, kar smo že opetovano dokazali in kar v slučaju potrebe — dokažemo še!

Iz tržaške okolice. Pišejo nam: Gospod urednik! Čul sem, da se vi Tržačani v velkem številu udeležite veselice in tombole na Opčinah. Tako je prav, to je lepo! Ali tudi okolica, kakor sem »zvohal«, se odzove prav dostojno svoji dolžnosti. Povsod slišim veselo pomenkovanje: »Kam pa pojdeš v nedeljo?« — »E, na Opčine, to se razume! Pomisli: godba, petje, tombola in ples. To je pač za vse ljudi, za vse okuse.« Zato obiščite Opčine tudi bližnji kraji na Krasu: Sežana, Col, Briščeki itd. Saj pa bo na veselici in tomboli na Opčinah kaj lepo in prijetno združeno veselje, zabava in korist. Kjer so taki lepi, dragi dobutki, je pač velika korist. — Le pomislimo, gospod urednik! Junica najboljšega plemena, šivalni stroj naj-novejšega zistema, dva meha in škropilnica Vermorel — to ni kar si bodi. — Jaz bi bil zadovoljen, da dobim meh; saj veste, da bi v tej vročini nikakor ne škodoval. Ženske pihalko, možki pa meh. — Vam, gospod urednik, in drugim, če boste »znali« igrati in se »podvizati« s pokrivanjem števil, privoščam vse ostale dobitte, da-si bi ne bilo prijetno v tej pasji vročini, ko bi moral kak Tržačan vleči »junico« na vrvi po Škali santi v Trst, ali jo peljati celó seboj v kupju. — Sicer naj zadene sreča »junaska« kogar hoče, nevoščljiva mu že ne bova. — Da se le srečno in v obilnem številu snidemo na tržaškem kolodvoru, kjer odrinemo ob 3. uri in 40 m. pop. — Da se poprimete »dela« z večim veseljem, vedite, da se nam že v Nabrežini pridruži popolna tamošnja godba. To bo veselje, kaj ne? Torej:

»Oj Slovenci, oj Slovenke hajdimo!
Obiskat okoličane,
Dobri stvari zvesto vdane!
Poleg tega, da jim nesemo pripoznanja,
tešila in bratske simpatije, se »lahko« težko
pripeti, da dobimo:

Škropilnico, junico,
Šivalni stroj ali meh;
Saj igra ta ni greh!

Na svidenje torej na Openski postaji ob 4. uri 40 m.!

NB. Par minut poprej pripiha tudi stric »Lukamatija« z Dunaja. Od postajice openske odkorakamo vsi skupaj na veselice in »tombolarske« prostore gospoda poslanca Ivana Goriupa. — Bratje! podpirajmo se, pomagajmo si sami, če hočemo, da nam i Bog pomore do lepše bodočnosti in gnotne samostalnosti.

Klanja se Vam, gospod urednik, okoličan.

Povožen. 42-letni strojevodja Josip Morrelli je prišel včeraj popoldne na ulici Sanitá pod voz, ki ga je ranil na desni nogi. Na rešilni postaji so mu podelili potrebno pomoč.

V bolnišnico so sprejeli včeraj popoldne 58 letnega dninarja Štefana Baldachija, ki se je ranil na delu.

Nagle smrti je umrl sinoči 72-letni vratar na Acquedotto list. 31, Karol Ortis; truplo pokojnikovo so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

Z naših sodišč. Včeraj so bili obsojeni: 50-letni Vincencij Tumpič iz Kastva zaradi krive prisege v 3 mesece težke ječe; 31-letni Avgust Mikič iz Opatije, ki je bil Tumpiča zavedel do krive prisege, tudi v 3 mesece težke ječe in 50-letni Peter Šrebel iz Materije zaradi javnega nasilstva po § 81 kaz. zak. v 1 mesec ječe.

Dražbe premičnin. V poned. dne 9. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Cologna 9, pohištvo; ulica Amalia 30, pohištvo; v Kjadinu 50, pohištvo, ulica Acquedotto 45a, pohištvo; na trgu della Poste 1, pohištvo; ulica Sette Fontane 25, vozovi, kočije, konji in pohištvo.

Umrljivost v Trstu. Od 24. junija do včevši 30. junija je umrlo 48 možkih in 59

žensk, skupaj 97 oseb proti 81 v isti dobi lanskega leta. Med njimi je bilo 25 oseb starih do 1 leta, 10 do 5 let, 5 do 20 let, 11 do 30 let, 8 do 40 let, 8 do 60 let, 18 do 80 let, 5 nad 80 let. Povprečna umrljivost je znašala 29,8 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 20, bolezn v sopilih v 10, škrlatica v 1 slučajih, hripavica v 1, krup v 1 enteritis v 3 slučajih in legar 0 slučajju.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 26,0, ob 2. uri popoldne 28,6 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759,2 — Danes plima ob 7,5 predp. in ob 5,24 pop.; oseka ob 0,9 predpoludne in ob 11,42 popoldne.

Pevsko društvo »Slava« pri Sv. M. Magdaleni Spodnji priredi, kakor navadno enkrat v letu, svojo koncertno veselico prihodnjo nedeljo dne 15. julija ob 5. in pol uri popoldne. Ker bojo na programu zelo zanimivi, sami slovenski in hrvaški moški zbori ter igra, in bo sodelovala popolna veteranska godba, se društvo nada obilne udeležbe od strani tržaških in okoliških Slovencev.

Za kazen, ker niso razsvetlili za god sv. Cirila in Metoda, so darovali podružnici na Greti: Angelj Martelane 1 K, Ante Martelane 1 K, Andr. Černe 1 K in Neimenovani 50 stot.

Ciril-Metodov dar za moško podružnico v Trstu: gg. Kalister Anton 10 K, Truden A. 15 K (Trst), Sila Matija dek. v Tomaju 10 K, Kjuder Anton žup. Barkovlje 5 K, Bukovec Fran Trviž 4 K, Grošic Jos. žup. Bermu 4 K, Černe Amalija Tomaj 5 K, Sever H. 50 st., Verovšek M. 1 K, Tomažič Iv. 20 st., Zarnik M. 2 K, Križaj Jos. 1 K, Završan Iv. 80 st., Aškerc Ant. 1 K, Zemljčič Iv. 1 K, Teraminus Fr. 1 K, Mulhar Mirs. 50 st., Premk Vinko 1 K, Benda Al. 1 K, Slavoj S. 40 st., Magister H. 1 K, ... 40 st., Gutnik Ant. 1 K, Podgoršek Fr. 1 K, Šebenik 1 K, Trdina Fr. 1 K, Debevec And. 80 st., Tomec Jak. 2 K, Veličan F. 1 K, Vole Iv. 1 K, Janko vitez Bleiweis Trsteniški 1 K, Lah Evg. 2 K, (vsi v Ljubljani, skupaj 24 K 60 st.), N. N. 2 K, Ivanovič Iv. 1 K, Stančič 1 K, Hrbar 1 K, N. N. 1 K, H. R. 1 K, Detelja 23 st., Pavla Bubič 40 st., N. N. 40 st., N. N. 60 st., (vsi v Jelšanah), Bunc Fr. Komen 1 K, Ivanišević Trst 5 K, Ples M. Devin 5 K, A. Goriup Prosek 5 K, Loj I. 2 K, Loj B. 2 K, Drag. Pož. 2 K v Trstu. Skupno do sedaj izkazanih darov 198 K 23 st. Presrečna hvala vsem gg. darovateljem.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz hvaležnosti. Iz Jelšan nam piše veleč. gospod župnik Velhartický: Kako mi je zaigralo sree hvaležnosti, ko sem od Vas Tržačanov dobil prvi dar za naše nesrečne Dolenjce, in sicer, od dičenega Vašega Sokola! Spoštovani g. Miloš Kamušič mi je dopisal leto svetice 48 kron 40 stotink. S solzami v očeh je klical ta siromašni in nesrečni narod naš: Bog povrni stotero tem dobrim gospodom, ki so kaj darovali! In tudi jaz kličem dičenemu »Trž. Sokolu«: Bog povrni! Kajti glavno je, da je bil to prvi dar.

Istega dne sem prejel od prečastitega gospoda Benigarja v Vodnjanu 10 kron v isti namen. Bog poplačaj vsem darovateljem!

Vesti iz Kranjske.

* Vožnja po Savi. Dne 15. t. m. prepeljejo po Savi iz Litije do Krškega novo, 35 metrov dolgo ladjo. Vožnje se udeleži na ladji večja družba z godbo in pevci.

* Nove hiše v Ljubljani. Od potresa sem je bilo v Ljubljani zgrajenih 196 novih hiš, za katere se je v zmislu stavbenega reda že podelilo dovoljenje do stanovanja in uporabe. 12 hiš je še v delu.

* Abiturijentski koncert prirede abiturijentje in abiturijenti ljubljanskega c. kr. učiteljskega v soboto, dne 14. t. m. v zgornji dvorani »Narodnega doma« s sodelovanjem vojaške godbe in pevskega zbora, sestavljenega in večjega števila hrvaških gostov abiturijentov. Čisti dobiček je namenjen »Učiteljskemu konviktu« in »Prešernovemu spomeniku«.

* Nezdav vodnjak. Ljubljanski mestni fizikat je dal te dni zapreti nekvi odvajak v ulicah na Grad št. 8, ker sta dve osebi, ki sta pili vodo iz tega vodnjaka, umrli za legarjem, dve pa sta še bolni. Ljudje govorijo sedaj, da je vodnjak zastrupljen in da so ga vsled tega zapečatili.

* Jahanje za dobitke je imelo dne 4. t. m. več podčastnikov topničarskega polka št. 7 v Ljubljani, pod vodstvom gospoda stotnika Viktorja Brüha. Navzočih je bilo več gg. častnikov in drugega občinstva. Jahanje so dosegli izvrsten uspeh. Dobitkov je bilo šest v vrednosti več kron, katere so prisotni gg. častniki prisodili ter razdelili najboljšim jahalcem. O tem je bila posebno pomembna okolnost, da so, da si je bilo tudi več Nemcev, vse dobitke dobili edino le Slovenci.

* Česka podružnica »Slov. planinskega društva« izpeljuje od Stulcrjevega sedla k češki koči na Ravneh pod Grintovcem novo pot, ki bo še zlozejša, nego dosedanja. Ista podružnica napravi še letos novo stezo od Mlinarskega sedla vrh Grinoveca, tako, da bo lahko iz koč priti v dobrih treh urah na najvišji vrh Savinjskih planin. Prvi je letos češko koč obiskal maja meseca slovenski poslanec g. Muri, začetkom junija pa g. profesor Frischauf. Drugega koč po zimi ni trpela, nego da ji je sneg podrl železni dimnik.

* Kdo je hitrejši — konj ali bicikel? Ljubljanski prodajalec biciklov g. Putrich je stavil 600 gold., da njegovih biciklov ne preteče noben konj. Stavo je vsprejel neki vojak, ki se bo v kratkem poskušal na konju z biciklistom Gracijem.

Vesti iz Štajerske.

— Slovanstvo in vojaška godba. C. kr. glavarstvo mariborsko je prepovedalo graški vojaški godbi koncertirati v »Narod. domu« v Mariboru ob glavni skupščini »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«, ker se boji velikih demonstracij, katerih bi baje ne moglo zabraniti! Tudi značilno! Celo vojaške oblasti se že boje nemških izgnednikov!

— Iz Gradea nam pišejo: Vest o premetitvi poveljstva III. voja iz Gradea v Trst, katero ste tudi vi posneli po »Grazer Montagszeitung«, je popolnoma neresnična. Lancirali so jo v svet v politične svrhe. Potrjuje se pa, da je rektor ševavstrijske graške univerze na zahtevo buršev dosegel na mestništvu, da z ozirom na javni mir ne bode več javno svirala godba bosanskega regimenta. Tako se brani v Avstriji državna avtoriteta! Govori se, da je dobil Clary (nastanik) radi tega ukor, sicer ostane pri starem!

— Čudna prikazen na društvenem življenju. Čitam vabila k vsem našim narodnim veseljem, se istim pomožnosti tudi odzivam in tu polagam, kar sem opazil.

Petje se premalo neguje — nikjer ni več izrečno pevske slavnosti. To je jako neprijeten pojav, ker znano je, da smo Slovenci rojeni pevci — a nemarni smo, preleni, da bi obiskovali pevske vaje.

In še nekaj: Navdušenje, ki je bilo pred leti v nas za tamburice, je zginilo. Kako živo so nastopala tamburaška društva, s kako vnuemo so naračevali instrumente, prirejali koncerte — in danes? Pojdi od čitalnice do čitalnice, povsod najdeš tamburice, — zaprte — v kaki omari. Nihče se ne briga za nje.

Danes nočem še navajati vzrokov za vse te prikazni, a če ne bo kmalo bolje, treba bo malo pogrometi.

Saj ljubimo petje in godbo — moramo torej oboje negovati. Štajerec.

— Neumevno! V prvih letih naše narodne probuje je imela prvo besedo in največ zaslug naša duhovščina. Ona prva se je kazala narodno, drugi stanovi so pa polagoma sledili njenemu vzgledu. In sedaj že lahko nekaj pokažemo svetlu, kar si je narod priboril. Imamo svojo za nas dosti lepo literaturo in tudi glede narodnega gospodarstva smo že preko začetkov.

Naše šolstvo napreduje in naš jezik si vendar dobiva prostora v uradih. Naši občinski uradi uradujejo (z malimi izjemami) vsi slovenski, slovenski uradujejo slovenski okrajni zastopi in tudi v cesarskih uradih uživa naš jezik nekaj pravic.... Zato je pa tem čudneje: edine duhovske oblasti ne morejo uvesti slovenskega uradovanja!! Vse je nemško — od škofove pisarne do zadnjega župniškega urada. Kdo je tega kriv? Res, usiljuje se nam marsikaka pikra. Tu je vsekako nekaj nezdravega. Naše narodno svečeništvo mora izprati ta madež.

Štajerec.

Razne vesti.

Drama na širokem morju. S trijamborko »Stella« se je nedavno peljal iz Brazila na Reko Oger Jernej Domokos. Isti se je pred leti izselil v Brazil, kjer je imel kavne nasade. Ker pa ni imel dovolj denarja na razpolago in so mu prirodne nezgode provzročile veliko škodo, je prišel na boben ter stopil v službo neke reške trgovine s kavo, za katero je kupoval blago. V tej lastnosti si je kmalu pridobil zaupanje in spoštovanje svojih gospodarjev in ko se mu je nedavno začelo tožiti po domovini, mu je društvo ponudilo ugodno mesto v društvenih skladiščih na Reki. Januvarja meseca t. l. se je Domokos oženil z neko mlado francosko vzgojiteljico, s katero je nastopil daljno pot v Evropo. Na širokem morju mu je žena zbolela in umrla za srčno kapjo. Domokos je prosil, da bi drago pokojnico pokopali na kopnem, da bi imel vsaj grob, kamor bi se lahko zatekal v svoji žalosti. Tega pa mu kapitan vsled strogih predpisov v tem oziru, ni mogel dovoliti. Ko so se vršile priprave, da na priprosti način pokopljejo pokojnico v valovih, je šel Domokos v svojo kajuto, kjer je pisal pisma. Mornarji so molili zadnji »Očenaš«, kar je priletel Domokos ter se na krovu — ustrelil. Mrtvo truplo je padlo v morje. V pismu, katero je zapustil, pravi: »Moje edino veselje na svetu je bila moja žena, ko sem jo zgubil, ne maram se dalje bojevati z usodo, ki me je preganjala vedno«.

Brzjavna poročila.

Imenovanje v šolski stroki.

DUNAJ 9. (K. B.) »Wiener Zeitung« javlja: Minister za nauk in bogočastje je imenoval suplenta na občinski gimnaziji v Trstu, Gvida Antona za pravim učiteljem navtične šole v Maitem Losinju.

Iz francoskega parlamenta.

PARIZ 6. (K. B.) Zbornica poslancev. Vsled interpelacije nacijonalista Lasies o pravdi kapitana Fritsche proti »Avrori« so nastali veliki izgredi. Minister-predsednik Waldeck-Rousseau je prosil zbornico, da bi ne prekinila dnevnega reda. Lasies je odločno protestiral ter ozmerjal ministra-predsednika. Dasi so mu odzveli besedo, je ostal na tribuni za govornike. Končno so na zahtevanje ministra-predsednika postavili interpelacije, ki so bile na dnevnem redu. Poslanec Barrot in Lasies se bodeta dvobojevala ter sta si poslala svedoke.

Ustaja na Kitajskem.

BEROLIN 6. (K. B.) »Wolff« javlja: Cesar je brzojavil poveljniku križarskega brodomja, guvernerju v Kiao-čau-u, glavnemu guvernerju v Šantungu ter podkraljema v Nankingu in Vučangu, da zastavlja svojo cesarsko besedo, da za vsakega tujca, katerekoli narodnosti obkoljenega v Pekingu, ki ga izroče živega nemški ali kateri drugi tuji oblasti, plača 1000 taelov.

LONDON 6. (K. B.) Na vprašanje o usodi tujcev v Pekingu je dobil Reuter brzjavni odgovor iz Shangaia: Bodite pripravljeni, da slišite najhujše!

LONDON 6. (K. B.) Večerni listi javljajo iz Shangaia: Kitajske čete so baje v Pekingu razven tujcev posekale tudi 5000 kitajskih katolikov.

LONDON 6. (K. B.) Brodriek je izjavil v spodnji zbornici, da je japonska vlada dobila od angleške zagotovilo, da bi Anglija odobrvala, če bi Japonska poslala v Taku

veliko vojaško četo. Nobena veleavlast da ni prigovarjala takemu postopanju.

DUNAJ 6. (K. B.) Z več strani javljajo, da se v oddelku z »Zente«, ki je obkoljen v Pekingu, nahaja tudi poveljnik »Zente«, fregatni kapitan Thomann pl. Montalmar.

BEROLIN 6. (K. B.) »Wolff« javlja iz Čifua: V južni Mandžuriji je nastala ustaja. Rudnik za premog pri Mugdenu, železnica v Ručung in brzjavne zveze so razrušeni.

BEROLIN 6. (K. B.) »Wolff« javlja iz Londona: Glasom zanesljive vesti iz Shangaia so se vsi principi cesarske rodbine pridružili gibanju, sovražnemu tujcem.

LONDON 6. (K. B.) »Times« javlja iz Tientsina dne 3 t. m.: Šel Sira Roberta Harta je prinesel vest, da je bilo dne 24. junija v britanskem poslanstvu umorjenih 9 vojakov, a 4 da so bili ranjeni. Žene in otroci so bili v varnosti, a primanjkovalo je živil in streliva.

LONDON 7. (K. B.) »Daily Mail« javlja iz Shangaia, da tam že mislijo na to, da bodo zvezne čete morale zapustiti Tientsin, ker že nedostaje živil. Isti list javlja nadalje, da je glasom brzjavke, prispele iz Pekinga dne 24. junija, v ministerskem svetu dne 23. junija zahteval Junglu podjarmljenje bokserjev. Cesarica-udova da se je pridružila tej zahtevi.

LONDON 7. (K. B.) »Daily Express« javlja dne 5. t. m. iz Čifu-a, da ni dvoma o tem, da so Kitajci uničili ruski oddelek 3000 mož, ki je zapustil dne 11. junija Tientsin ter se napotil proti Pekingu. Že 24 dni se ne sliši ničesar o tej četi ter mislijo, da je Ruse napadlo 30.000 kitajskih vojakov, ki se nahajajo v Lofi ter nameravajo, da pojdejo proti Tientsinu.

Manifest turških liberalcev.

CARIGRAD 6. (K. B.) V tukajšnjih diplomatskih krogih ne pripisujejo manifestu, ki ga je takozvani otomanski liberalni osrednji odbor nedavno poslal poslanikom, nobene važnosti. Z mnogih strani zatrjujejo, da je manifest apokrifan (nepristen) ter da ga izdali v osebne svrhe oseb, ki niso poklicane, da bi zastopale menenje mohamedancev. Toliko je gotovo, da misli, izražene v manifestu, naj si je isti pristen ali ne, ne bodo imele nobenega upliva na razmere, kakor obstojajo na Turškem.

Trgovina in promet.

Občni preskrbovalni zavod

(Allgemeine Versorgungsanstalt.) Uradna »Wiener Zeitung« od 1. julija t. l. je prišla razglas občnega preskrbovalnega zavoda, glasom katerega se vsi udeležniki, ki niso še vzdignili svojih dividend ali rent, imenoma pozivljajo, da iste vzdignejo najkasneje do 31. decembra t. l., kajti v nasprotnem slučaju zapadejo lastnikom.

Iztisi tega razglasa se zamorejo prejeti v zavodu na Dunaju in pri komanditih.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Pošne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prost.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

HERA PROMETHEUS

DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetlavo s plinom in acetilenskim plinom za zasebnike in mesta v kakršnih si bodi številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomakljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin	1898	Zlata kolajna Budapest	1899
	99	Schiedam Haag	
Vratislava		Monakovo	

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.

Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni sistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244, ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni ogljik najprve vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik

za Istro, Gorisko, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italjansko, ter angleško Indijo

EDVARD TURECK V TRSTU.

Hruške

in drugo sadje se kupuje
na javni tehtnici (Pesa pubblica)

Via Torrente šte. 32.

Tam je za vinogradnike tudi zaloga
žvepla in modre galice

Spoštovanjem
Alojzij Grebenc.

Zaloga vina

v ulici Valdirivo šte. 11.

Razprodaja istrsko vino prve vrste po
36 nč. 1. za domačo rabo po 32 nč. 1.

Samo do 24. avgusta 1900.

Česke korespondente

priloga

„Ustřední umístovací odbor Československé obchodnické besedy
v Prazi“, Celetná ul. 22.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibir, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerikoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunao.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli,

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2 %	proti 5 dnevni odpovedi
" 2 1/2 %	" 12 " "
" 3 1/2 %	" 4 mesečni "
" 3 1/2 %	" 8 " "
" 3 1/2 %	" 1 letni "

Napoleone:

po 2 %	proti 20 dnevni odpovedi
" 2 1/2 %	" 40 " "
" 2 1/2 %	" 3 mesečni "
" 3 %	" 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačitih velja od 25 oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 1/2 % od vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5 %, navadne po 4 1/2 % in vloge na Conto-corrent po 3,60 %. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6,15 %.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položne na čekovni račun šte. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očne bolezni

ulica Valdirivo šte. 3, I. nadst.

Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8 1/4 zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno od 4—5 popoldne.

Odda se

v najem za poletni čas, posebno primerno za letoviščarje 2 sobi s kuhinjo. Več se poizve pri gospodu Ivanu Bubnič u v Slivjem pošta Materija.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospodsk ulica hšt. 7., I. nadstr

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000. Poštuo-hran. račun št. 837.315.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu šte. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, drzaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Gimnazijski konvikt

Benediktinske ustanove pri Sv. Pavlu na Koroškem.

Polletna penzija 280 kron.

Javni višji gimnazij.

Pojasnila daje predstojništvo konvikta. Rok za vsprejemno skušnjo: 15. julij in 17. september.

Kwizd^{ov} Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno-dijetetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina noče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zloščanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah. Cena 1/2 skatljica kron 1.40. 1/2 skatljice 70 stot. Pristen je le se zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje belgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse šte. 12.

razposilja gratis in franco kataloge v slovensko-hrvatskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

privilegirani lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. šte. 12.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvo,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsacega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4 %. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2 %, na menjico po 6 % na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjavi in evetljah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travniki 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemajo vsakovrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje malec, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji; bele in barvane zagrinjala na meter in gotove. Drobnotarje za krojače, kitičarke in šivilje ter raznovrstni okrasji za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za dr. štvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cen odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubnej

M. Aite.

Costilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Costilna je odprta vedno do 1. ure popolnoč. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Varstvena znamka SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 novč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samosteklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri slatem levu v Pragi. Elizabetne ulice 5.

Proti kašlju, griholu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve pastilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.